

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Kápolya-utca 1-5 szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Kápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ----- 12 ft.
Félévre ----- 6 „
Negyedévre ----- 3 „
Egy órára ----- 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

A béke-préliminárék.

Nagybecskerek, január 17.

Karácsonyi cikkelyében, melylyel hosszú ideig foglalkozott a közvélemény, a Bánffy-miniszteriumnak és a szabadelvű pártnak békeajánlatot tett gróf Apponyi Albert, melyet az összes ellenzéki pártok hírlapjai felkaptak és kommentáltak. Mondták, hogy a szabadelvű párt nem fogja gróf Apponyi feltételét elfogadni, nem biztosítja a választások tisztaságát és hogy a Bánffy-kabinetnek zavart kérészettsenek, a latin közmondást: si vis pacem, para bellum, átváltoztatták az ellenkezőjére, ritka egyértelműséggel kívánták a békét, hogy előkészíthessék és plauzibilisnek tűntethessék fel a háborút. Oly kabinet ellen, mely a millenniumi ünnepek békéje kedvéért még a választások tisztaságát sem akarja garantálni, a legmagasabb szintű ünnepek alkalmával megvan engedve nem mindig parlamentáris eszközökkel, nem mindig korrekt módon harcolni. Az ellenzéki uraknak lehetetlennek tetszett az, ami csakhamar tényré vált. Bánffy miniszterelnök a nyújtott békeajánlatot egyenesen, nyíltan, minden feltétel nélkül elfogadta és ezzel elérte azt a becses, elég magasra nem becsülhető sikert, hogy nyílt állásfoglalásra kényszerítette az ellenzéki pártokat.

Legelőször a függetlenségi párti frakciók jelentették ki, hogy Apponyi ajánlatával nincsenek közösségekben és a nemzeti párt vezérének holmi fuzionális és hatalmi vágyakkal gyanúsították, melyeket az a valóságban soha sem ápol. A „kiléptettek“ gróf Szapáry Gyula vezetése alatt várakozó állást foglaltak el s a nemzeti párt maga két táborra szakadt: az egyik feltétlenül követte gróf Apponyit, a másik azt tartotta, hogy várakoznia kell. Folytonos megtámadások és gyanúsítások által háborgatva, most a visszavonulás útjára lépett gróf Apponyi ama nyilatkozattal,

hogy nem a kuriai biráskodásról szóló törvényről van szó, hanem azokról a teljes mértékű garanciákról, melyeket a választások tisztaságának biztosítására ő tart teljesen kielégítőnek. E taktikával egy eszközt nyert, amelynek segítségével politikai őszinteségét tényleges és loyális előzékenység által hebizonyíthatja és az országnak békeünnepet, a parlamentnek egyévi békés együttműködést biztosíthat, vagy pedig tökéletesen fedezheti visszavonulását a sokat emlegetett karácsonyi cikkely álláspontjáról, és ha lehet ezután is báró Bánffy miniszterelnököt teszi felelőssé a belső békétlenségért, amely különben csak a legszélsőbb szárnyon levő urak képzeletében létezik. A képviselőház utolsó ülésében kijelentette gróf Apponyi, hogy érzi a kötelességet, konkrét javaslatokkal fordulni a szabadelvű párt és e konkrét javaslatok nagy reklámmal a képviselőház mai ülésére lőnek kilátásba helyezve. És gróf Apponyi Albert ma meg is tartotta a nagy feszültséggel várt beszédét, a melyben a politikai őszinteség leghetségesebb megóvása mellett határozottan visszavonulót fujt és határozottan kijelentette, hogy az ő karácsonyi cikkelyéből oly dolgokat és ígéreteket olvastak ki, amelyek abban nem voltak. Az országgyűlési választások egész területére kiterjedő reformon kívül kívánja a nemes gróf, hogy a szabadelvű párt első sorban vezekeljen és az ellenzéki választási reklámcsúszkát a múltban és a jelenben alaposnak ismerje el. Gróf Apponyi a választások tisztaságát a kuriai biráskodásról szóló, tetemesen kiegészítendő törvényjavaslat által kívánja biztosítani és első, legkiválóbb feltételképpen követeli, hogy a törvényjavaslat a költségvetés elintézése után azonnal napirendre tűzessék. Apponyi nézete szerint a költségvetés tárgyalása eltart február végeig. Április 5 én van husvétvasárnap, eszerint a husvét szünet márczius végén kezdődnek.

Április 28-án kezdődnek a millenniumi ünnepek és így fizikailag lehetetlen márcziusban előbb a 210 szakaszból álló törvényjavaslatot a közigazgatási bíróságokról és csak e után a kuria biráskodásáról szóló javaslatot letárgyalni. E követelésekkel szemben gróf Apponyi nincs abban a helyzetben, hogy valamit megígérhessen, vagy teljesíthessen. Országos érdek az, melyet ő ki akar elégíteni és ezért sem pártprogramjától, sem ellenzéki álláspontjától nem tághat, ellenkezőleg, fenntartja magának a szigorú és tárgyilagos kritika jogát.

Gróf Apponyi Albert egy óra hosszúságú beszéde sokkal inkább az ellenzéki párttaktika befolyása alatt állt, hogy sem csak részben is egy emlékeztető megnyilatkozás magaslatára képes lett volna felemelkedni. Ellenben báró Bánffy miniszterelnök válasza, eltekintve néhány ellenzéki közbeszólástól, egy nagy politikai beszéd bélyegét hordja magán, melynek értékét semmiesetre sem csökkentti az a körülmény, hogy rögtönözve, előkészület nélkül lett elmondva Apponyi beszéde után. A kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslat keretében Apponyi javaslatáról lehet beszélni, azokból sokat megragadni és csak keveset kihagyni.

Kezdetől fogva egyik programpontja a kormánynak, hogy a választások tisztaságát a törvényjavaslat által biztosítsa és az egyes pontozatok tekintetében a miniszterelnök egyetért Apponyival. Csak a modus procedendi tekintetében hiányos az egyetértés és a sorrendet Apponyi követeléseinek megfelelően nem lehet megállapítani. A kormány teljesíteni akarja programját és ezt eddig is megtette. Amit báró Bánffy ezelőtt egy évvel ígért, az becsületesen teljesítette is, amennyire eddig az idő megengedte.

Befejezte az egyházpolitikai javaslatokat és programjához képest életbe léptette úgy, hogy sem egyházi, sem felekezeti megüt-

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Fővárosi életképek.

Sziklay P. Gyulától.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

I.

Az átkozott sűrű fától!

Szurok sötétség, permetező eső és még hozzá bokáig érő sár, ez már aztán famozus állapot! Es én még sem tudtam otthon maradni, oh! a világról sem. Olyan különös előérzetem — diák nyelven spurius — volt, hogy kalandjaim száma egygyel szaporodni fog. Főlkerekedtem tehát és kiküldtem magamat — sétálni.

A kerepesi-uton baktattam és nagy élvezettel fujtam, akár egy lokomotív — a cigaretté bodor felhőt számon, orromon keresztül. Es mégis különös volt, hogy ebben a kellemetlen időben egy kedvesnek látszó hölgy jött velem szemközt. Mint a lepke, úgy lebegett azon a sáros aszfalton. Eppen egy lámpa alatt találkoztunk és szerencsés valék láthatni pár picziny cipőt s apró lábakat. Jól az arcába néztem, de hiába: az az átkozott fától nem engedett meggyőződni ismeretlenem szépségéről.

Üztük, hajtottuk egymást, illetőleg lőtottam-futottam utána, de — hasztalan.

— Szervusz Aladár! rikácsolt valaki a hátam mögött — nem jössz a színházba, a te kedves darabodat adják.

— Ma nem megyek; roppant főfájásom van, azért jöttem egy kissé a szabadba. Szervusz, jó mulatást!

Laczi barátom felhusta szemöldökeit, görbe orrán egyet csavarintott és sokat mondólag hu-

nyoritott egyik szemével, — ha jól emlékezem a ballal — a mi annyit jelent: nem hiszem.

Ezalatt „szépem“ eltűnt. Végig nyargaltam a kerepesi utnak mindkét felét ötször-hatször, talán tizenkétször is, de sehol sem találhatám. Hátha ő is a színházba ment? nem jó lenne e utána tolokodni? ... A gondolatot tett követte.

Forgattam a fejemet jobbra-balra; végig legettettem szememet az erkélyen; s Laczi barátom terebélyes vállaiba kapaszkodva, lábujjhegyre ágaskodtam, hogy fölfedezhessem a kedvest; — hasztalan!

Vége volt az előadásnak, melyből én mit sem hallottam, mitsem láttam.

— Előre! és a kijáratnál képződött ember-tömeg közt megpillantottam szépemet. Rontottam előre! De mire kivittek a csarnokba, az én szépem már — eltűnt.

Leborgasztott fűvel baktattam hazafelé, bossankodva ügyetlenségem felett; s épen be akarok térni a „Szikszai“ ba, midőn egyszerre előtem áll az én „szépem“. Mellette teremni, s egy szives „jó estét“ köszönni: percz műve volt.

— Nem fél nagysád így, egyedül, ily későn? ... Ha tolokodásnak nem vennéd ön ...

— Oh! kérem; ha nem követelek ezzel öntől sokat, szives örömet megengedem, hogy haza kísérjen.

Hangja nem volt ugyan csengő, de nem is mindennapias. Csak az az átkozott sűrű fától! ...

— Rendes látogatója szokott lenni nagysád a színháznak? kérdém, miután néhány lépésnyire szótlánul haladtunk egymás mellett.

— Gyakran ellátogatok, különösen ha dolgom megengedik.

— No — gondolám — nagyon házas

hölgygyel állok szemközt, a mi Budapesten ritka tünemény!

— Tehát annyira lekötvé tartják szép kegyedet dolgai? Mily örömmel nyujtanék én nagysádnak segédkezet, legalább közelében lehetnék.

— Ha! ha! ha! kacagott a kis hamis, mi közben megált egy kapu előtt és meghuzta a csengetyűt — tehát annyira óhajta ön az én jelenléteket?

— Oh! nagyon, igen nagyon! Ez egyetlen óhajom! ...

— Azon könnyen segíthetünk; látogasson meg holnap délután négy órakor.

— Köszönöm, köszönöm, — és egy forró csókot leheltem a lány kacsókra — tehát holnap délután négy órakor ...

— Igen, igen válaszol a kis kedves és egy könnyű ugrással eltűnt a sötét kapu alatt. Utánna akartam rohanni, de a hásmester becsapta a kaput az orrom előtt. Haza eiettem, folytonosan ezt mormogva: oh! az az átkozott sűrű fától! ...

* * *

Haza érve, a pamlagomra dobtam magamat és úgy tettem mint a szerelmesek: elkezdtem ábrándozni ... Mi türes tagadás benne, én bizony szerelmes lettem abba a kis leányba egész fölig. No ez még nem valami öreg hiba, mert hát a szerelem emberi dolog! De az már egészen öreg hiba volt, hogy a sóhajok mindig nagyobbak lettek, míg végre egyszer akkorát sóhajtottam, hogy elfujtam a lámpámat és ábrándoztam a sötétben, Isten tudja meddig; ... és mikor a szememet felnyitottam, éppen delet hangostak. Mire megebédeltem s a „Frenczi“-hez betekintettem, elmúlt három óra.

Soha életemben türelmetlenebbül nem vártam a négy órát. Diák koromban sok latin, meg physikai órát átdrukkoltam, de egyik sem nyúlt ily átkozott hosszúra.

közé nem keltett és közgazdasági tekintetben oly törvényeket alkotott, melyekre öntudattal hivatkozhatik. Ezután azt a kívánatát indokolta Bánffy, hogy előbb a közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat tárgyalassék és kijelentette, hogy csak az ellenzéktől függ, hogy a kuria bíraskodásáról szóló javaslat még ebben az ülészakban tárgyalható legyen. Kijelenti, hogy e javaslatot komolyan kívánja tárgyalatni és törvénynyé tenni. Tessék az ellenzéknek a költségvetést gyorsabban tárgyalni, mert közben a filloxera-törvényjavaslatot is tárgyalni kell. A közigazgatási bíróságokról szóló javaslatot ugyanis vissza kell adni a bizottságnak és miután a milleniumi ünnepek áprilisban csak 3-4 napot, májusban csak 8 napot vesznek igénybe, a kuria bíraskodásáról szóló javaslatot június elejéig nagyon jól el lehet intézni és Apponyi követeléseivel ellátni. Ha az ellenzék komolyan akarja a tárgyalást, békés tanácskozásokat, itt az alkalom, hogy követeléseit teljesedve lássa, a kormány komolyságán, becületés akaratán nem fog mulni. A miniszterelnök okos, politikai beszéde a szabadelvű párt soraiban nagyobb lelkességet keltett, mint Apponyi beszéde az ellenzéknel. Perczekig nem juthatott szóhoz senki. A nagyobb siker a Háznak azon az oldalán volt, ahol nagyobb volt a megelégedettség. A nemzeti pártot nem elégitette ki Bánffy beszéde, mert a szabadelvű párt nem vetette alá magát a harakirinak.

Anyakönyvi ügyek.*)

12. Kérdés: Ha az anyakönyvek másodpéldányai már a megyei levéltárba beküldtek s ez idő után vagyis a következő évben fordul elő oly bejegyzés az anyakönyv első példányába, melyet a másodpéldányon is keresztül kellene vezetni, ez hogyan jegyeztetik be oda?

Felelet: Akként, hogy az eredeti bejegyzést ugyanakkor midőn az első példányba bejegyezett, szóról-szóra le kell másolni, hitelesíteni és ezen hiteles másolatot közvetlenül a törvényhatóság első tisztviselőjéhez azonnal be kell szolgáltatni. (Bm. ut. 39. §. 2-ik kezdése.)

13. Kérdés: Egy özvegy férfi elveheti-e elhalt feleségének hugarát mindenféle igazságügy-ministeri felmentvény nélkül, illetve képez-e ez

* E rovatot az anyakönyvvezető urak érdekében nyitottuk. Ez alatt minden az anyakönyvvezés és házassági kötésre vonatkozó kérdésre szívesen felelünk, ha a feltett minden egyes kérdés külön-külön írásban papíron akkor iratik le tisztán és olvashatóan, hogy a félv papír egyik lapja teljesen tisztán maradjon, másik lapján pedig a felelet felírására elég hely jusson, ezenkívül a kérdést a felelet aláírja s hivatali pecsétjével ellátja.

A kérdésre a feleleteket az Állami anyakönyvi felügyelő úrtól szerezzük be.

Végre üti a négyet s én reményteljes kebellem kopogtatok tegnapi szépem ajtaján, ki mosolyogva fogad s maga mellé ültet.

Az arcz és toillette egészen kielégített. Rövid fél óra alatt a szerelemre vittem át a diskurzust; s mikor már jó sokat össze-vissza hazudoztam: hozzá fogtam a szerelmi vallomáshoz.

Bármint vélekedjék is Nagysád felőlem, bár pirulva, de be kell vallanom azt a szent titkot, hogy én kegyedet — szeretem! . . .

. . . S lehet-e nekem reményem?! . . . A leány elpirult és zavarodottságában csak annyit tudott hebegni, — hogy igen is!

E szavak után nyakamba borult s könyezett. Ambár ezembe jutott ezen igazság: „ha a nő könyekkel szemében előttem megjelenik: gondolj a paradicsomi kigyóra és nem jössz kísértetbe“ mégis magamhoz öleltem őt s úgy össze-vissza csókoltam méznél edesebb ajkát, (milyen a vakszerellem!), hogy szegényke alig bírta csókjaimat visszaadni.

Lásd édesem, mondám a csókosó után, a boldog szerelem felér a világ legnagyobb kincsével s a te piczi! szived . . .

Juliska!!!! E perozben kinyílt a szomszéd szobának ajtaja s egy éles parancsoló hang tolakodott be azon . . .

Porolja ki a felső kabátokat, mert színházba megyünk!

Az én szépem rontott befelé; én pedig véve kalapomat s még egyszer körülnézve magamat Juliska czellájában, azt sem mondva, hogy „befellegzett“ mint a cigaretté könnyű füstje — elpárologtam.

Bosszusan rontottam hazafelé! utközben mornogva valamit fogsim között; ha jól emlékszem ez volt: oh! az az átkozott sűrű fátol! . . .

S ez idő óta kerülöm a sűrűn fátolozott nőket!

házassági akadályt? Ezen kérdésre e lap folyó évi január 15-iki 11. számában a felelet tévesen lett kiszedve, a mennyiben ezen felelet helyett: „Elveheti; házassági akadály az 1894: XXXI. t. cz. 11. §. d) pontja, alóla felmentés nincs“, az lett szedve, hogy: „nem veheti el, házassági akadály az 1894: XXXI. t. cz. 11. §. d) pontja szerint, alóla felmentés nincs“. E tévedés tehát ezennel helyreigazítottatik; s így a tulajdonképeni helyes felelet az, hogy:

„az özvegy férfi elhalt feleségének hugarát mindenféle felmentés nélkül elveheti s ez házassági akadályt nem képez, mivel az 1894: XXXI. t. cz. 11. § a házassági akadályként csak az egyenes ágoni vérokronok, testvérek, testvérek vérszerinti leszármazói, s az egyik házastársnak a másik házastárs egyenes ágbeli vérokrona (az elhalt nő huga pedig nem egyenes, hanem oldalági rokon) közötti házasságot tiltja.

HIREK.

Tájékoztató.

- Január 18. Polgári bál.
- Január 19. Magyar olvasókör közgyűlése.
- Jan. 20. közig. és mezőgazd. bizott. ülése.
- Február 1. Tűzoltó bál.
- Február 8. Athletikai clubb bálja.
- Február 9. Vöröskeresztesgyűlti közgyűlés.
- Február 10. Közigazgatási bizottság ülése.
- Február 14. Jogász táncestély.
- Február 18. A casinói dalárda vig. estélye.
- Április 6. Tánccmulatság az árvaház javára.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utcán, a Schuwer házában van.

— Személyi hir. Dr. Dellimanich Lajos alispán ma hivatalos ügyben Budapestre utazott.

— Rendkívüli közgyűlés Pancsován. Rónay Jenő főispán folyó hó 21-ére rendkívüli közgyűlésre hívta egybe Pancsova város törvényhatósági bizottságát, melyen több fontos ügy nyer elintézését. I. Szükségessé vált a pancsova-petrovorszellói h. é. vasuton 5 igazgatósági tag választása. II. A földmívelésügyi miniszter 100.000 frtnyi segélyt engedélyezett a Temes szabályozására. III. Ruttner Sándor városi rendőrkapitány hosszabb szabadságot kér, a mivel — mint részünkről is reméljük — egy régi kényes ügy nyer elintézését.

— A vármegyei mezőgazdasági bizottság ez évi január hó 20-án d. e. 9 órakor az alispáni kisteremben ülést fog tartani.

— Pancsova és a miniszterium. Pancsova város legutóbbi közigazgatási ülésén szóba került az ottani kereskedők kérvénye a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben kérik, hogy vonja vissza ama rendelkezést, mely szerint Pancsován is minden érkező csomagot és utalványt azonnal hához szállítanak. Részünkről annál inkább csodálkozunk ezen furcsa kérelmen, mivel ugy Nagybecskerek, mint még több város éppen az ellenkezőjét kérelmezték nemrégiben, a mennyiben ezen intézkedés csakis a nagyközönség kényelmére szolgál.

— Előléptetés. Hollaender Edét, a „Torontálmezei takarékos és hitelbank“ segédkönyvelőjét könyvelővé léptették elő.

— Temetés. Ma délelőtt temették el Gretcs József főgymnasiumi tanárt a rómkath. temetőben. A temetésen majdnem teljes számban vett részt Nagy-Becskerek város valamennyi tanintézetének tanári és tanítói kara.

— A szerelmes inas bosszúja. Bizonyára élénk emlékezetében van még mindenkinek az a szenzációs bűnügy, melynek tárgyalását a múlt év november havában tartotta meg a nagybecskereki királyi törvényszék. A vádlott Beresz József volt, a ki a legbrutálisabb módon lemészárolta Markovics Éva szobaleányt, mivel az nem volt hajlandó elfogadni a fiatal suhancz szerelmét. A törvényszék akkor 12 évi fegyházra ítélte, ezt az ítéletet azonban feloldotta a királyi tábla és a Beresz József elméleti állapota tekintetében való újabb vizsgálat érdekében új végtárgyalást rendelt el.

— A csábító kirakat. Kosztics Milán, Csursin Zeiva és Krajován Zeiva szolgálóegények a napokban éjnek idején feltörték Malenicz a György honvéduczvai kereskedő kirakatát s a kirakatban volt élvezeti czikkeket, nevezetesen cukrot, dohányt, szivart, összesen 8 frt értékben elvitték. Mindhárom jómadár, kik közül kettő időközben eltávozott a városból, de a rendőrség segítségével ismét visszakérült, az ügyesség börtönében várja pörének kimenetelét.

— Birtokvásárlás. Bischitz és fiának török-becsei 4000 holdas birtokát, a volt gr. Bethlen-féle birtokot, mint a „T. K.“ írja, megvette a dús gazdag Dúngyerszky Lázár egy millió 600.000 frtért.

— Bimbóhullás. Szomorú temetés volt ma. Éppen mikor vastag pelyhekben kezdett hullani a hó, a mely sűrűségével mindent eltakart, akkor vittek ki harangzugas mellett egy fiatal, 15 éves gyermekleányt a temetőbe örök nyugvóhelyére. Valami elszomorító, szívfacsarító van abban, mikor elgondoljuk, hogy egy nyíló bimbó éppen akkor hull le, a mikor legszebben halad azon az uton hogy virággá váljék. A koporsót csak az anya, özv. Bakalovich Józsefné kísérte, mert a letört bimbó testvére szintén fekszik, ugyanazon öidőklő betegség kötötte az ágyhoz, a mely a testvérkéjét elragadta. Csak az anya lehetett tanúja, mikor leeresztették a hideg sirba az ártatlan gyermeket, de azért megkönyezték mások is, a kiknek gyöngéd szívük van, imádkoztak mások is a lelki üdvéért, azért a lélekért, amely mostan már a jobbik hazában talált otthont magának.

— Tűz gondatlanságból. Folyó hó 10-én az Arpád utca 633. szám alatti házában lakó Foró Miklós lakosztályához tartozó kéményben tűz ütött ki, a melynek tova-terjedését azonban az idejekorán megjelent tűzoltóság elfojtotta. A nyomozás folyamán megállapították, hogy a tűz keletkezése előtt Foró Miklós neje az egyik vas kályhából tüzes hamut hordott ki s azt a csukott kémény belsőjében elhelyezett szeméttartó falárába dobta, a mely tüzet fogott s a láda mellett felhalmozott aprófába kapott, miáltal tűz támadt. Miután vétkes gondatlanság esete forog fenn, a rendőrkapitányság az ügyet áttette a királyi ügyészséghez.

— Ováció a párdányi főszolgabíróknak. Párdányból írják, hogy az odaváló községi lakosok a napokban fényes ovációban részesítették Hertelendy Imre főszolgabíróat annak újból történt megválasztása alkalmából. Az említett napon d. e. 11 órakor a község házában számosan gyűltek össze és zeneszó mellett vonultak a főszolgabíró lakására a hol Stecher Márton plébános lendületes beszédben üdvözölte az ünnepeket. Hertelendy meghatva mondott köszönetet a nem várt megtiszteltetésért és a megjelentekkel a „Hungaria“ szállodába ment, a hol 150 terítékű bankett volt. Az első felköszöntőt Hertelendy főszolgabíró mondta királyra. Utána Stecher plébános hosszabb beszédben méltatta a főszolgabíró 19 éves működését és szép szavakban tolmácsolta a nép tiszteletét és bizalmát, melylyel a járás közigazgatási főnöke iránt viseltetik. Majd Popovits fényiszerb plébános éltette az ünnepeket, mire Fuchs Kálmán jánosföldi plébános Rónay Jenő főispán, Jenovay Zoltán ittebei nagybirtokos pedig dr. Dellimanich Lajos alispánt éltette.

— Nagy szerencsétlenség történt a napokban Bazsiáson. A mint értesülünk, egyik Duna gőzhajó fedélzete összeomlott és három hajós legényt megölt. Ezeket tegnap a lakosok nagy részvéte mellett temették el.

— Botrány a templomban. Oriási botrányt rendezett vasárnap Zahner János klekklakos — mint értesülünk — az ottani templomban, a beharangozás után. A kántorantó ugyan is az ismétlődő iskolásgyermekek, kik között ott volt Zahner fia is, megfenyegette rakoncátlan, templomba nem illő viselkedésük miatt és megígérte nekik, hogy ha még egyszer ilyen botrányosan viselkednek, lekergeti a kórusról. Zahner mikor ezt megtudta, végtelen baragra lobbant és felrohant a kántorhoz, egy hatalmas ökölcsepással arczba vágta és mikor az vértől boritva lefordult, még rávetette magát és hangosan ordítva ütötte, verte. Eközben persze nem éppen a legudvariasabb kifejezéseket használta, minden második szava „A Krisztusodat, a Máriádat!“ volt. A templomban jelenlevők alig tudták megfékezni a dühöngő németet, a ki még mikor erőszakkal elcipelték, akkor is azt kiabálta, hogy majd megmutatja ő a kántornak, hogy nem parancsol a templomban senkinek. Az isteni tiszteletre összegyűlt nép megbotránykozva vett tudomást a skandalumról, a melynek következtében el is maradt az ünnepélyes nagy mise és csak csendes misét szolgáltatott a plébános. Így is várnok kellett mintegy fél óráig, a míg némileg lecsillapultak a lézongó kedélyek. Annál nagyobb a merénylő véte, mert a felesége már napokkal ezelőtt kinyilatkoztatta bizalmas körökben, hogy Zahner a legközelebbi alkalommal inzultálni fogja a kántort, a kit egyébként nem nagyon szeretnek a faluban. Az ügy most az ügyészséghez van áttéve, az lesz hivatalva igazságot szolgáltatni.

Halálozás. Lapunk zártakor értesülünk a szomorú hírről, hogy városunk egyik derék polgára, Ormedi Imre ma Budapesten a Vörös kereszt kórházban meghalt. Az elhunyt közel egy negyedszázadon keresztül élénk részt vett Nagybecskerek közéletében, a nagybecskereki takarékpénztárnak megalapítása óta igazgatósági tagja volt. Nagyszámu rokonság gyászolja az elhunytat.

Megfagyott. Anináról írják: Becker Antal helybeli erdőőr a napokban megfagyva találtak az erdőben. Valószínű, hogy a szerencsétlen rosszul lett portyázás közben és aztán eszméletlen állapotában megfagyott. Özvegyet és három árvtát hagy hátra. Temetése a lakosság élénk részvétele közepén ment végbe.

Nyilvános köszönet. A nagybecskereki fogházból a mai napon szabadult rabnak dr. Mangold Sámuel ügyvéd ur egy egész öltönyt adományozott, mely nemes tetteért köszönetét nyilvánítja a királyi államügyészség.

Felakasztotta magát. Tellecsky Alexa nagyikindai szerb földműves, a ki már hosszabb idő óta elmebajban szenvedett, tegnap éjjel az istállóban felakasztotta magát. Reggel vették észre hozzátartozói, a midőn már kiadta lelkét.

Baleset a taraczkövesnél. A gör. kei. hitfelekezetük régi rossz szokáshoz híven taraczkövesel köszöntik az ujesztendőt. Valóságos bombázás megy ilyenkor végbe a g. k. egyház udvarán a gyenge idegzetű emberek nem csekély bajára. De ez még csak hagyján volna, ha ezek a felesleges durrogatások nem egy balesetnek lettek volna már okozói. Nagyikindán, mint onnan írják, Szivcsev Péra temető csész volt eddig a művész, a ki a g. k. egyház ünnepélyeségei alkalmával a taraczköveket a legjobban tudta megtölteni, hogy hangosan szóljanak. De most szerb újevkor megadta az árát. Töltés után nyitva felejtette a puskaporos tartályt, lövés közben aztán egy szikra ebbe belesett. Mikor újra tölteni akart, az egész puskapor készlet felrobbant és ez Szivcsevet úgy eléktelenítette, hogy a kaukázusi fajbéli embertől egyszerre szerezsen lett. Szivcsevet a kórházba szállították.

Plébános és sakter. Temes Rékásról írják: Nemrég emlíve volt a lapokban, hogy Berkovics Sándor dr. rékasi róm. kath. plébános, a megyebizottsági tagválasztásoknál kisebb ségben maradt. Hogy ezt a csorbát kiköszörülje, a plébános főlebbezte a választást és kérvényében kifejtette, hogy az egyik választó, és pedig a rékasi zsidó sakter, Spitzer Manó, kit az „értelmiségi“ paragrafus alapján vettek föl a listámba, e czímen választási jogot nem gyakorolhat, mert a saktert lehetetlen a más felekezetek lelkészeivel egy rangba helyezni: az ő szavazata s következesképen az egész választás sehát semmis. A megyei bíráló bizottság azonban később a m. kir. kuria elutasította a fölfolyamodást, elfogadván azt az indoklást, hogy Spitzer Rékason az előimádkozó és kántor teendőit végezi, ennélfogva a más felekezetek segédlelkészeivel egy kategóriába sorozható.

A zombori jégkirálynő. Mulatságos epizód játszódott le, mint a „P. N.“ írja, Zomborban a jégünnep alkalmával, melyet vasárnapon tartott az ottani aranyifjuság. Már hetek óta nem beszéltek a városban egyébről ifjak, öregek, mamák és leányok, mint arról, hogy ki lesz a jégkirálynő? Tudni való ugyanis, hogy a hangadó körök véleménye megosztott. Egyik hatalmas párt egy széke szépséget, a másik nem kevésbé hatalmas párt egy barna szépséget akart kitüntetni. Meg kell adni: mind a két pártnak jó islése volt. Nos hát, hogy bácskaiasan történjék a választás még a jégben is, se vége se hossza nem volt a korteskedésnek, megjegyezvén, hogy egy-egy szavazócédula ara öt krajcsár volt. A jeunesse dorée biztosítási akarván a maga jelöltje számára a győzelmet, ötven forint ara szavazólapot vásárolt. Erre egy jó módú üveggyáros nem kevesebb mint 3600 darab szavazólapot vásárolt öt krajcsárjával, tehát 180 forintért, ráírván mindegyikre az unokahuga nevét. Ezzel természetesen eldönt a választás sorsa, és se a széke se a barna, hanem egy harmadik fekete lett a jégkirálynő.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A) képviselőház ülése 1896. január 17-én.)

Budapest, jan. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházban ma szintén csöndes ülés volt, és a gyéren megjelent képviselők előtt folytatták a belügyi tárcza költségvetésének tárgyalását.

Bujanovich, Szalay Károly és Herman Ottó beszéltek, kifejtvén álláspontjai-

kat, melyek szerint nem szavazzák meg a költségvetést.

Vargics Imre, majd pedig Perczel miniszter szóltak a tárgyhöz az ülés végén reflektálva az előttük felszólalók beszédjeire.

Csehország helytartója.

Budapest, január 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Jól informált körökben úgy hallatszik, hogy Csehország helytartójává Kudenhovegróft fogják kinevezni.

A pápa a francziákhoz.

Budapest, január 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából telegrafálják: A pápa egy iratot intézett a francia köztársaság elnökségéhez, hogy az ottani kormány egyházzellenes magatartásában változást idézzen elő.

A bolgár lázadók.

Budapest, január 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szalonikiből telegrafálják: Az itteni ügyészség már befejezte a vizsgálatot ama 45 bolgár lázadó ügyében, a kiket a nyár folyamán Macedonia területén elfogtak és a kik azóta az itteni börtönben fogva voltak. Az ügyész megállapítván a vádlottak teljes bűnösségét, azt az indítványt tette, hogy állítsák őket az archipelagusi tartomány büntető bírósága elé, minek folytán mind a 45 vádlottat Rhodus szigetére szállították, hol a legközelebb letárgyalják ügyüket. Az ügyész fegyveres kézzel végbevitt rablás, gyújtogatás és tömeges gyilkosság miatt emelt ellentük vádat, a mely büntetésekre a török büntetőtörvény halált szab.

Az inség Örményországban.

Budapest, jan. 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: a segélybizottság, mely a kis-ázsiai zavargások alkalmával szerencsétlenül járt áldozatok felségélyezésére a „Catholics“ elnökölete alatt Konstantinápolyban az örmény patriarkátusnál alakult, eddig több mint 600.000 frank készpénzt s azonkívül igen nagymennyiségű élelmiszert és ruházatot gyűjtött össze. Több mint 50.000 drb. teljesen ép meleg ruhát bocsátottak a bizottság rendelkezésére az egyes adakozók, a kik leginkább a Konstantinápolyban, a vidéken és külföldön élő örmények közül kerültek ki. A befolyt pénzt és egyéb adományokat a patriarchatus külön kiküldötti osztották szét az egyes vidékek inségesei közt. A bizottsághoz még napról-napra jönnek újabb pénzbeli és más adományok.

Hajók az Archipelaguban.

Budapest, január 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Valamennyi európai állomáshajó legközelebb elhagyja az Archipelagust, mert nem forog fenn ok a további ott tartózkodásra.

A krétai fölkelők kiáltványa.

Budapest, január 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Athénből jelentik: A krétai felkelők „Epitropia“ név alatt egyesültek és egy kiáltványt bocsátottak szét, melyben az aleppói status helyreállítását követelik.

Nyilttér.*

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik részt vettek hön szeretett felejthetetlen anyánk, illetve illetve anyós és nagyanya

Özv. Wiltschgo Rezsóné

szül. Hopfes Karolina

temetésén és ez alkalomból részvétüket kifejezték, fogadják ezennel legforróbb köszönetünket.

A gyászoló család.

72-11

*) Az e rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Grünbaum Vilmos

NŐI RUHA TERME.

NAGY-BECSKEREKEN

ajánlja a téli időnyre beérkezett

kelmék, selymek és diszítések

dus választékát mindennemű toilették elkészítésére.

SÉTA-TOILETTEK
ALKALMI TOILETTEK
COSTUMEK
MENYASSZONYI KE-
LENGYÉK
BELEPÖK

SZÖVET-BLUZOK
SELYEM-BLUZOK
MATINÉEK
JUPONOK
KÖTÉNYEK.

Szövet-, peluche- és szörme-gallérok, jaquettek kerekköpenyek, capeok, muffok, sapkák stb,

Farsangi ujdonságok.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

10-x.11

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Bezső.

Hirdetések.

140. sz. kg. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező közlegelő f. évi január hó 19-ik napján d. e. 9 órakor árverési utján 1896. évre haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 6500 frt, az egyéb árverési feltételek Basahid község jegyzői hivatalánál betekintheők.

Kelt Basahidon, 1896. évi január hó 11 én.

Szavics,
jegyző.

43-32

Popov Arsen,
bíró.

Községi irnok.

Szaján községben, ki a jegyzői, de főleg az adóügyekben kellő jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyerhet; vizsgázott egyének előnyben részesülnek. Évi fizetés 300 frt és alulírott jegyzőnél ingyenes étkezés. Kérvények alulírotthoz benyújtandók.

Vuchetich Árpád

jegyző.

48-81

Módosi takaré- és hitelegylet mint részvénytársaság Módoson.

Folyó évi február hó 2-án délelőtt 8 órakor saját helyiségeiben tartandó

V. rendes közgyűlésre

a t. cz. részvényesek ezennel az intézet igazgatósága által tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

I. A közgyűlési (ad hoc) elnök, közgyűlési jegyző és két jegyzőkönyv-hitelesítének választása.

II. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottság jelentése és a zármérleg felolvasása, bemutatása és a felmentvény (Absolutorium) megadása.

III. Határozathozatal a tiszta nyermény hovatfordítása tekintetében.

IV. Az alapszabályok 46. §. — az intézet jogérvényes hirdetési tekintetében — megváltoztatása.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 9. §-ának kivonata:

Azon részvényesek kik a közgyűlésen jogalkalmsággal élni akarnak, közeleztetnek nekükre szóló részvényeiket az intézeti pénztárnál, a közgyűlést megelőző 3 nap előtti időben letenni.

69-11

A módosi takaré- és hitelegylet

mint részvénytársaságnak

1895. évi zármérlege.

Vagyon.		Teher.	
42 Pénzkészlet	3041-86	1 Részvénytőke	25000-—
44 Váltótárca	125808-33	2 Tartalékalap	9800-—
47 Giro követelés	121-11	43 Visszeszámitolás	71589-63
45 Jelzálog kölcsön	6244-—	41 Betétek	27301-77
Alakulási költségek	295-38	35 Fel nem vett osztalékok	133-—
11 leírás	212-32	Egyenleg	
12 Zálogkölcsön	520-—	10% Tartalékalaphoz	380-54
13 Adósok	227-39	12% Jutalék igazg.	456-54
14 Butorok	686-50	Tiszta nyeresmény	2968-33
leírás	68-65		3805-41
46 B.-Pest erzsébetvárosi hitelegylet	500-—		
39 Hitelezőknél	466-31		
	<u>137629-81</u>		<u>137629-81</u>

Veszteség.	Nyereség- és veszteség-számla.	Nyereség.	
52 Visszeszámitolási kamatok	5521-87	49 Váltókamat és illeték	14736-36
53 Kezelési költség	1320-46	50 Jelzálogkölcsön kamat	835-05
54 Fizetések	1959-96	18 Adósoktól kamatok	48-21
23 Jótékony czélokra	55-—	51 Nyomatványoktól	—92
55 Betéti kamatok	1630-21	29 Jutalék	57-16
Adók.		30 Zálogkölcsön kamat	28-45
25 Allami adó	601-71	12 Átiratási illeték	8-—
26 Közköltség	305-98	37 Ércpénzekről	—64
31 Betéti kamatadó	163-02	40 Nyeresmény áthozat 1894-évről	4-61
27 Utiadó	33-73		
38 Iparkamara	11-28		
28 Bélyegilletékek	29-80		
Leírások.	1145-52		
11 Alakulási költség	212-32		
14 Butorok	68-65		
Egyenleg.	280-97		
10% Tartalékalap	380-54		
12% Igazgatósági jutalék	456-54		
Tiszta nyeresmény	2968-33		
	<u>3805-41</u>		
	<u>15710-40</u>		<u>15719-40</u>

Kelt Módoson, 1895. évi december hó 31-én. A módosi takaré- és hitelegylet mint részvénytársaság.

Staits György s. k.,
könyvelő.

Gados Rezső s. k.,
pénztárnok.

AZ IGAZGATOSÁG:

Wabersinke Franz s. k. Ádám Oswald s. k. Gados Rudolf s. k. Luka Vasits s. k.

Hauser Johan s. k. Staats s. k. Zsebeliansky Szima s. k.

Jelen mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokat az 1875. évi XXXVII. t.-cz. 199. §-a értelmében helyesnek találtuk.

Kelt Módoson, 1895. évi december hó 31-én.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Hirsch Antal s. k. Dr. Ernszt Lajos s. k. Dr. Jezovits Gyula s. k. Reitter Leonhardt s. k.

Seidel Nándor s. k.